

Handleiding opsporing door de FIOD

Leidraad voor de AA, aflevering 61 A.1.4.12

Mr. F.H.H. Sijbers, advocaat bij Wladimiroff & Waling N.V. te 's-Gravenhage

1. Inleiding

De Belastingdienst bewaakt de naleving van de fiscale regelgeving. Dit kan - onder andere - geschieden door voorlichting, het sluiten van convenanten met (groepen) ondernemers en het houden van belastingcontroles.

Indien het vermoeden bestaat dat een belastingplichtige opzettelijk handelt in strijd met fiscale regelgeving kan dat aanleiding geven tot een fiscaal strafrechtelijk onderzoek. Een dergelijk onderzoek zal doorgaans worden uitgevoerd door ambtenaren van de FIOD-ECD onder verantwoordelijkheid van een officier van justitie.

In deze handleiding komt aan de orde hoe een accountant dient te handelen als hij met een fiscaal strafrechtelijk onderzoek wordt geconfronteerd. Daartoe komen de navolgende onderwerpen aan de orde:

- Beschrijving belangrijkste fiscale en commune delicten (paragraaf 2)
- Beschrijving proces ATV richtlijn (paragraaf 3)
- Beschrijving fiscale strafzaak in vogelvlucht (paragraaf 4)
- Overgang van fiscale controle naar fiscale opsporing (paragraaf 5)
- Doorzoeking / vordering uitlevering stukken (paragraaf 6)
- Verhoor en aanhouding (paragraaf 7)
- Checklist verhoor (paragraaf 8).

2. Belangrijke fiscale en commune delicten

2.1 Artikel 68 AWR

In artikel 68 AWR ziet op de nakoming van fiscale verplichtingen zoals het vertrekken van inlichtingen, het vertrekken van inzage in boeken en bescheiden alsmede het voeren en bewaren van een administratie.

De gedragingen als strafbaar gesteld in artikel 68 AWR zijn overtredingen; worden zij echter opzettelijk begaan dan is veelal sprake van een misdrijf als strafbaar gesteld in artikel 69, lid 1 AWR.

2.2 Artikel 69 AWR

In artikel 69 AWR is het opzettelijk niet nakomen van fiscale verplichtingen als vermeld in artikel 68 AWR (m.u.v. art. 68, lid 2 sub c) strafbaar gesteld. Daarnaast is in artikel 69 AWR het opzettelijk niet, niet tijdig of onjuist doen van een bij de wet voorziene aangifte strafbaar gesteld indien de gedraging ertoe strekt dat te weinig belasting wordt geheven.

Aan de eis dat de gedraging ertoe moet strekken dat te weinig belasting wordt geheven, het strekkingsvereiste, is in veel gevallen voldaan. Het gaat om een geobjectiveerd waarschijnlijkheidsoordeel, de subjectieve bedoelingen van de belastingplichtige zijn niet doorslaggevend.

Van belang is dat de fiscale delicten kwaliteitsdelicten zijn. Dat wil zeggen dat als pleger de aangifteplichtige (rechts)persoon moet worden beschouwd. Derden, bestuurders of adviseurs die een aangiftebiljet feitelijk hebben ingevuld kunnen onder omstandigheden wel als medepleger of medeplichtige worden beschouwd.

2.3 Artikel 225 Sr

In artikel 225 Sr is het plegen van valsheid in geschrifte strafbaar gesteld. In artikel 225, lid 2 Sr. is het opzettelijk voorhanden hebben van een vals geschrift strafbaar gesteld. Indien een feit zowel strafrechtelijk als op grond van artikel 225, lid 2 Sr kan worden vervolgd, dient vervolging op grond van de fiscale strafbepaling plaats te vinden.

Van belang is dat zowel delen uit een administratie als een administratie in zijn geheel kan worden aangemerkt als een vals geschrift in de zin van artikel 225 Sr.

3. ATV Richtlijnen

De Belastingdienst stuit jaarlijks op vele vermoedelijk fiscaal strafbare feiten Dit vermoeden kan ontstaan door bijvoorbeeld tips, renseigneringen en belastingcontroles. De Belastingdienst heeft in veel gevallen de keuze tussen het opleggen van een fiscale boete of het strafrechtelijk vervolgen van het feit.

In het kader van die keuze zijn de Aanmeldings-, Transactie- en Vervolgingsrichtlijnen (ATV-richtlijnen) opgesteld die ten behoeve van die keuze aanwijzingen geven.

Het ATV-traject gaat als volgt in zijn werk. Indien ambtenaren van de Belastingdienst op zaken stuiten die voor mogelijke vervolging in aanmerking komen, moeten zij deze melden bij de boetefraudecoördinator. Deze meldplicht geldt voor zaken waarbij de omvang van het fiscaal nadeel, in de onderzoeksperiode, het drempelbedrag (voor particulieren € 6.000,- en voor ondernemingen € 12.500,-) overschrijdt. Onder het fiscaal nadeel wordt in de ATV-richtlijnen verstaan het bedrag aan belasting dat in de onderzoeksperiode vermoedelijk te weinig is of zou zijn geheven dan wel is of zou zijn betaald indien de inspecteur de aangifte van belanghebbende had gevolgd.

Aan het selectieoverleg nemen deel de FIOD-ECD, de contactambtenaar formeel recht, de boetefraudecoördinator/contactambtenaar Douane en de boetefraudecoördinatoren van de kantoren die tot één regio behoren. Het selectieoverleg adviseert op basis van de bewijsbaarheid of een zaak in aanmerking komt voor opsporing. In het selectieoverleg wordt, een advies opgesteld voor het tripartiete overleg met betrekking tot de vraag of de zaak strafrechtelijk dan wel bestuursrechtelijk dient te worden afgedaan.

Aan het tripartiete overleg nemen deel het Openbaar Ministerie, de contactambtenaar formeel recht, de boetefraudecoördinator/contactambtenaar Douane en de FIOD-ECD. Tijdens dit overleg wordt besloten of een zaak wordt afgedaan met een boete of dat deze strafrechtelijk wordt vervolgd. Bij die keuze speelt de hoogte van het fiscale nadeel een belangrijke rol. Tijdens het overleg worden alle zaken aan de hand van het fiscale nadeel in een categorie ingedeeld:

Bedrag fiscaal nadeel		Categorie
€ 6 000 -	€ 25 000	I
€ 25 000 -	€ 125 000	II
€ 125 000 -	€ 500 000	III
€ 500 000 -	meer	IV

Naast deze categorieën zijn een aantal aspecten benoemd die van belang zijn voor de keuze:

- Status verdachte/voorbeeldfunctie
- Recidive
- Verhaal onmogelijk
- Combinatie fiscaal delict met een of meer (niet-fiscale) delicten
- Medewerking adviseur, deskundige derde en/of douane-expediteur
- Evenwichtige rechtshandhaving
- Geen bestuurlijke boete mogelijk
- Waarheidsvinding
- Slagvaardigheid

Voor zaken die in *categorie I* vallen is bestuursrechtelijke afdoening het uitgangspunt, gelet op het relatief geringe gewicht van de zaak. Indien tenminste één van bovenvermelde aspecten aan de orde is, kan het tripartiete overleg echter besluiten de zaak strafrechtelijk af te doen.

Tegen zaken die in *categorie II* vallen wordt in beginsel strafrechtelijk worden opgetreden, indien tenminste één van bovengenoemde aspecten van betekenis is. Indien geen van bovengenoemde aspecten aan de orde is, of indien het tripartiete overleg van oordeel is dat in het kader van een evenwichtige rechtsbedeling de zaak beter bestuursrechtelijk kan worden afgedaan, wordt de zaak geretourneerd aan de Belastingdienst.

Voor *categorie III en IV*- zaken is, gelet op de hoogte van het fiscaal nadeel, strafrechtelijke vervolging het uitgangspunt. In uitzonderingsgevallen kan daarvan worden afgeweken. In het tripartiete overleg zal moeten worden gemotiveerd, waarom een dergelijke zaak bestuursrechtelijk zal worden afgedaan.

4. Een standaard fiscale strafzaak in vogelvlucht

De meeste fiscale strafzaken worden geïnitieerd door controleambtenaren die tijdens een controle stuiten op gedragingen die strafrechtelijk verwijtbaar en vervolgbaar zijn. In dat kader is het van groot belang te onderkennen op welk moment een verdenking ontstaat.

Dit moment, ook wel sfeerovergang genoemd, is van belang omdat vanaf dat moment bij een controle de aan een verdachte toekomende waarborgen in acht genomen dienen te worden. Zie meer uitgebreid het onderdeel Handleiding Belastingcontrole (onderdeel A 1-4-11 van deze bundel).

Indien een zaak vervolgens wordt geselecteerd tijdens het selectie- en tripartiete overleg vindt doorgaans het eerste onderzoek plaats. Dit onderzoek vindt plaats door een aantal ambtenaren van de FIOD-ECD onder verantwoordelijkheid van een officier van justitie. Daarbij kan het dossier van de verdachten zoals aanwezig bij de Belastingdienst door de FIOD-ECD worden ingezien.

Na dit eerste onderzoek vindt een onderzoek plaats, waarin de FIOD-ECD actief naar buiten treedt. In deze fase kan de FIOD-ECD overgaan tot het horen van verdachten en getuigen, verdachten aanhouden voor verhoor, invallen doen teneinde bescheiden in beslag te nemen of de uitlevering van deze bescheiden te vorderen. Met name in deze fase is het van groot belang dat de accountant, die met een dergelijk onderzoek in zijn praktijk wordt geconfronteerd, zich juist opstelt. Daartoe zijn in deze Handleiding opsporing door de FIOD (A 1-4-12) een aantal checklists opgenomen. Daarnaast is van belang dat ook belastingcontroles tijdens een strafrechterlijk onderzoek kunnen plaatsvinden. Bij een dergelijke controle dienen de aan een verdachte toekomende waarborgen in acht genomen te worden. Zie daarover meer uitgebreid het onderdeel Handleiding Belastingcontrole (onderdeel A 1-4-11 van deze bundel).

De verdediging kan in de fase van het onderzoek ook verzoeken getuigen te mogen horen.

De ambtenaren van de FIOD-ECD zullen de bevindingen van het door hen verrichte onderzoek neerleggen in een (eind)proces-verbaal. Doorgaans zal de officier van justitie aan de hand van het proces-verbaal beslissen of zij de zaak voor de strafrechter zal brengen danwel de zaak zal seponeren, een transactie zal aanbieden of een strafbeschikking zal uitvaardigen.

Indien de zaak voor de strafrechter komt zal de officier van justitie een dagvaarding betekenen. In die dagvaarding staat vermeld wanneer de zitting plaatsvindt en welke feiten de verdachte ten laste worden gelegd. De rechter zal uiteindelijk aan de hand van de dagvaarding beoordelen of het ten laste gelegde bewezen kan worden verklaard.

5. Overgang van controle naar opsporing; sfeerovergang

In fiscale strafzaken is het van belang vast te stellen op welk moment sprake is van een verdachte in de zin van artikel 27 Sv of van een criminal charge in de zin van artikel 6 EVRM.

Hoewel kan worden betwijfeld of beide begrippen op één lijn te stellen zijn, zal in het kader van deze bijdrage worden volstaan met het begrip verdachte.

Iemand is een verdachte indien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden bestaat, dat diegene zich schuldig heeft gemaakt aan een strafbaar feit. Op het moment dat iemand als verdachte moet worden aangemerkt, zijn de fiscale informatieverplichtingen niet meer onverkort van toepassing. Zo kan een verdachte in ieder geval niet worden gedwongen een verklaring af te leggen terzake de gedraging voorzover het de boetoplegging betreft. Voor een uitgebreidere uiteenzetting zij verwezen naar de Handleiding Belastingcontrole (onderdeel A 1-4-11 van deze bundel).

6. Doorzoeking / vordering uitlevering stukken

6.1 Doorzoeking

De FIOD-ECD ambtenaren die binnentreden in het kader van een opsporingsonderzoek staan in beginsel onder leiding van een (hulp-)officier van justitie. Staan de opsporingsambtenaren onder leiding van een (hulp-)officier van justitie, dan zijn zij bevoegd tot doorzoeking van plaatsen. Indien de FIOD-ECD ambtenaren niet onder leiding staan van een (hulp-)officier van justitie dan mogen zij geen doorzoeking doen doch enkel zoekend rondkijken en het in beslag nemen van voorwerpen die zij op die wijze kunnen waarnemen. Kasten en laden mogen door hen niet worden geopend. Alleen de met het oog waar te nemen voorwerpen zijn vatbaar voor inbeslagneming.

6.2 Computersystemen

Vanaf de plaats van de doorzoeking mag in computers onderzoek worden gedaan ook als de server waar de informatie is opgeslagen zich op een andere locatie bevindt. Aangenomen wordt dat de onderzoeksbevoegdheid beperkt is tot het systeem dat lokaal toegankelijk is voor de gebruiker die zich normaliter in de doorzochte ruimte bevindt. De officier van justitie kan een bevel geven dat toegang moet worden verleend in beveiligde computersystemen. Het bevel kan alleen worden gericht tot degene van wie redelijkerwijs vermoed kan worden dat hij over het wachtwoord beschikt.

6.3 Uitlevering stukken

In veel gevallen zal de FIOD-ECD bij een accountant, die zelf geen verdachte is, uitlevering van de gewenste documenten vorderen in plaats van deze documenten te zoeken middels een doorzoeking. De vordering tot uitlevering van documenten zal veelal gebaseerd zijn op artikel 81 AWR. Het niet voldoen aan een vordering ex artikel 81 AWR is strafbaar gesteld in artikel 184 Sr.

Net als bij een doorzoeking heeft een informeel verschoningsgerechtigde niet het recht om een vordering ex artikel 81 AWR te weigeren. De Hoge Raad heeft - in een bekritiseerd arrest - beslist dat een vordering tot uitlevering zelfs mag worden gedaan aan een verdachte die dan verplicht is aan die vordering gehoor te geven.

De accountant die wordt geconfronteerd met een vordering tot uitlevering, doet er goed aan zijn positie zorgvuldig te bepalen. Enerzijds zal een accountant veelal verplicht zijn aan een vordering gehoor te geven, anderzijds moet een accountant - gezien zijn contractuele geheimhoudingsverplichting jegens zijn cliënt - ervoor waken niet meer documenten uit te leveren dan waartoe hij krachtens de vordering verplicht is. Indien de vordering op schrift is gesteld verdient het aanbeveling om daarvan een kopie te vragen.

6.4 Afgeleid verschoningsrecht

Een accountant of belastingadviseur kan zich beroepen op een afgeleid verschoningsrecht indien hij vanwege zijn specifieke deskundigheid wordt ingeschakeld door een persoon die een verschoningsrecht heeft, bijvoorbeeld een advocaat, en uit dien hoofde stukken heeft gemaakt of ter beschikking gekregen. Dergelijke stukken zijn in beginsel niet vatbaar voor inbeslagname en behoeven in beginsel niet uitgeleverd te worden.

Het is van belang een scherp onderscheid te maken tussen het hiervoor beschreven afgeleide verschoningsrecht en het informele verschoningsrecht. Het informele verschoningsrecht ziet op de bijzondere positie van de belastingadviseur/accountant tijdens belastingcontroles. De Belastingdienst mag, gezien het informele verschoningsrecht, geen inzage vorderen van fiscale adviezen of correspondentie tussen de belastingadviseur en zijn cliënt. Tijdens een huiszoeking of vordering uitlevering kan hierop geen beroep worden gedaan. Voor een beschrijving van de reikwijdte van het informele verschoningsrecht wordt verwezen naar de Handleiding Belastingcontrole (onderdeel A 1-4-11 van deze bundel).

Teneinde te voorkomen dat opsporingsambtenaren per ongeluk kennis kunnen nemen van stukken die onder het afgeleide verschoningsrecht vallen doet de accountant er goed aan ervoor te zorgen dat de correspondentie met advocaten en notarissen in aparte dossiers of ord-

ners is opgeborgen. Het is verstandig deze dossiers of ordners te voorzien van het opschrift "vertrouwelijke correspondentie advocaat/notaris".

7. Verhoor

De ambtenaren van de FIOD-ECD dienen voorafgaand aan een verhoor desgevraagd aan te geven of de accountant als verdachte of als getuige wordt verhoord. Indien de status niet duidelijk is doet de accountant er verstandig aan opheldering te vragen. Een accountant heeft een geheimhoudingsplicht voor wat betreft de cliëntgegevens.

Gezien die verplichting doet een accountant er veelal verstandig aan om niet meer gegevens te verstrekken dan waartoe hij wettelijk verplicht is. Dit geldt ook voor een verhoorsituatie.

Van belang is dat iemand die aanvankelijk als getuige wordt gehoord tijdens een verhoor of later in het onderzoek, van status kan veranderen en vanaf dat moment als verdachte wordt aangemerkt. Indien een dergelijke verandering tijdens een verhoor optreedt zullen de verhoorders daar meestal melding van maken, door de gehoorde erop te wijzen dat hij vanaf dat moment als verdachte wordt gehoord en niet tot antwoorden verplicht is.

7.1 Verhoor als getuige

Van belang is dat een getuige niet verplicht is om medewerking te verlenen aan een getuigenverhoor ten overstaan van ambtenaren van de FIOD-ECD. Gezien de geheimhoudingsverplichting doet de accountant er verstandig aan gebruik te maken van zijn recht om het verhoor te weigeren.

Een getuige is wel verplicht een getuigenverklaring af te leggen indien hij door een rechter of rechter-commissaris als getuige is gedagvaard. Een verhoor door een rechter(-commissaris) heeft in vergelijking tot een verhoor door ambtenaren van de FIOD-ECD als voordeel, dat het is aangekondigd. De accountant kan zich op het verhoor voorbereiden en zijn juridische positie in kaart brengen. Een accountant kan zich bij het verhoor laten bijstaan door een advocaat.

7.2 Verhoor als verdachte

Een verdachte mag zich op zijn zwijgrecht beroepen. Een verdachte heeft in beginsel niet het recht om zich tijdens een verhoor te laten bijstaan door een advocaat. In sommige gevallen wordt door het openbaar ministerie aan de advocaat wel toestemming verleend om bij het verhoor aanwezig te zijn.

Een accountant die als verdachte wordt verhoord doet er verstandig aan zich direct te laten bijstaan door een advocaat.

Zowel het afleggen van een verklaring als een langdurig beroep op het zwijgrecht kunnen grote gevolgen hebben. Een afgelegde verklaring kan later tegen de accountant en zijn cliënt worden gebruikt. Een beroep op het zwijgrecht kan leiden tot aanhouding en langere duur van de hechtenis. Het verdient aanbeveling om als verdachte geen verklaring af te leggen totdat overleg heeft kunnen plaatsvinden met de advocaat.

7.3 Aanhouding

De verdachte kan voor verhoor worden aangehouden. Hiertoe kan de verdachte maximaal 6 uren (waarbij de nachtelijke uren tussen middernacht en 9.00 's morgens niet meetellen) worden vastgehouden. De aanhouding tot verhoor kan in voorkomende gevallen worden gevolgd door inverzekeringstelling. Uiterlijk binnen drie dagen en vijftien uur, te rekenen vanaf het tijdstip van de aanhouding, wordt de verdachte voor de rechter-commissaris geleid. De inverzekeringstelling kan éénmaal voor ten hoogste 3 x 24 uur worden verlengd. Na de inverzekeringstelling kan nog bewaring (maximaal 10 dagen) en gevangenhouding (maximaal 90 dagen) volgen.

Ook indien een accountant wordt aangehouden verdient het aanbeveling, om geen verklaring af te leggen totdat overleg heeft kunnen plaatsvinden met een advocaat

8. Checklist

Algemeen

- Bezoeken van de Fiod-Ecd vinden meestal onverwachts plaats. Zorg ervoor dat deze instructie bekend is bij de accountants en de receptioniste
- Vraag de FIOD-Ecd ambtenaren zich te legitimeren en noteer de betreffende gegevens
- Vraag de FIOD-Ecd ambtenaren naar de reden van het bezoek en leg het antwoord vast. Van belang is of het controle betreft of opsporing van strafbare feiten (in het kader van een strafrechtelijk onderzoek).
- Begeleid de FIOD-Ecd ambtenaren naar een lege spreekkamer waar zich geen dossiers of andere vertrouwelijke stukken bevinden.

Uitlevering stukken

- Vraag een kopie van de vordering uitlevering stukken
- Veelal is een redelijke termijn opgenomen om aan de vordering te voldoen, gebruik de tijd die u vergund wordt zodat niet in de haast te veel of te weinig stukken worden meegegeven. Indien u geen termijn vergund wordt neem dan contact op met een advocaat.
- Geef –gezien uw geheimhoudingsplicht- geen stukken vrijwillig af doch enkel op basis van een vordering tot uitlevering.
- Laat de ambtenaren niet zelf naar de relevante stukken zoeken maar doe dat zelf, dit voorkomt dat de ambtenaren kennis krijgen van stukken die zij niet hebben gevorderd.
- Maak kopieën van alle stukken die u uitlevert. U heeft dan uw dossier compleet en u weet welke stukken u de Fiod-Ecd heeft gegeven
- Neem contact op met een advocaat teneinde uw positie te bepalen

Doorzoeking

- Zorg dat u een lijst krijgt van de in beslag genomen voorwerpen tijdens het bezoek
- Vraag of er een rechter-commissaris en/of Officier van Justitie aanwezig is bij de huiszoeking en vraag of zij zich identificeren.
- Probeer een regeling te treffen in verband met het maken van kopieën van stukken.
- Neem contact op met een advocaat teneinde uw positie te bepalen

Verhoor

- Vraag de FIOD-ambtenaren ingeval het opsporing betreft of u als verdachte of als getuige wordt aangemerkt.
- Een getuige is niet verplicht tot antwoorden, indien hij wordt gehoord door een opsporingsambtenaar. Een getuige kan dan ook niet worden aangehouden voor verhoor. Alleen indien de getuige door een rechter(-commissaris) als getuige is gedagvaard, is deze verplicht te verschijnen en een verklaring af te leggen. U beroept zich op uw geheimhoudingsplicht indien ambtenaren van de FIOD-ECD u als accountant wensen te horen en neemt contact op met een advocaat.
- Indien u als getuige wordt verhoord en daartoe bent gedagvaard door een rechter(-commissaris) bent u verplicht als getuige een verklaring af te leggen, neem dan contact op met een advocaat.
- Sta erop dat de verhoorder zowel de vraag als uw antwoord zo letterlijk wordt opgenomen in het procesverbaal, zodat het antwoord beter kan worden begrepen.
- Vraag een document (bijvoorbeeld een verklaring van iemand anders) altijd eerst ter inzage en bestudeer het vervolgens zorgvuldig, alvorens vragen over het document te beantwoorden. Wordt het document niet integraal ter inzage verstrekt, vraag dan om volledige inzage. Vaak is de context van belang. Wordt (volledige) inzage geweigerd, maak dan een expliciet voorbehoud bij de beantwoording en laat dit opnemen in het proces-verbaal van het verhoor.
- Getuig alleen vanuit eigen wetenschap over wat is waargenomen of ondervonden en doe dit kort en zakelijk. U moet zich niet laten verleiden tot het geven van meningen, gissingen en redeneringen achteraf.

- Indien u zich iets niet kunt herinneren, verklaar dát dan.
- Geef alleen op concrete vragen een concreet antwoord. Laat de vraag desgewenst herhalen en/of concretiseren. Geef in beginsel niet op eigen initiatief informatie.
- Reageer niet op, en verklaar niet over door derden gedane uitspraken en door derden afgelegde verklaringen.
- Plaats uw antwoorden in de tijd.
- Opsporingsambtenaren zijn te allen tijde bevoegd om van (vrijwillige) uitlatingen een proces-verbaal van bevindingen op te maken. Er dient daarom zorgvuldig te worden afgewogen wat wordt gezegd buiten het kader van het verhoor, zoals bijvoorbeeld tijdens een koffiepauze.
- Van uw verklaring wordt een proces-verbaal opgemaakt. Laat uw verklaring per vraag en in uw woorden (zo letterlijk mogelijk) vastleggen. Verzoek om ook de vragen in het proces-verbaal op te nemen.
- Lees het proces-verbaal zélf zorgvuldig door. Laat de door u gewenste veranderingen op de door u gewenste plaats in het proces-verbaal opnemen.
- Weiger uw handtekening onder het proces-verbaal te zetten indien u niet voor 100% met de tekst akkoord bent. Schrijf in dat geval indien mogelijk zélf op het proces-verbaal "Deze tekst is geen juiste weergave van mijn verklaring"
- Neem naar het verhoor geen stukken mee. Deze kunnen in beslag worden genomen.
- Verklaar niet voordat u een advocaat hebt geraadpleegd.

Aanhouding

- U kunt als verdachte voor verhoor worden aangehouden en vastgehouden. Let op: u hebt altijd het recht om te blijven zwijgen.
- Leg geen verklaring af voordat u heeft kunnen overleggen met een advocaat